



שְׁתֵי דַרְכִים אֵיךְ לְהַעִיר יְלִיד

אם צריכים פעם להעיר לילדים ולהגיד להם: "חשבתם שאתם כבר בוגרים; לא מדברים כן אל המלמד או למורה, צריכים לדבר בדרך ארץ", ישנם שתי דרכים איך זה יכול להאמר; דרך אחת להסתפל על הילדים כמו תינוקיים ולא לאהב אותם. הדרך הזאת היא לא הדרך הנכונה, כי באו נשאל את עצמנו: עד כמה הם תינוקיים הילדים האלו? הם תינוקיים בדיוק כמו שאנחנו היינו - כשהיינו בגיל שלהם'...

הדרך השנייה והדרך הנכונה היא, להגיד לילדים איך להתנהג בדרך ארץ, ובתוך הלב חושבים על הילדים: 'הילדים האלו יקרים וטובים, הם רק מתנהגים כמו שאני התנהגתי כשהייתי ילד'.

אולי הבחורים הלכו לישן מאחר?

אני יושב כל היום בישיבה עם הבחורים, בזמן שאני יושב בבית המדרש בדרך כלל הבחורים מתנהגים מצין, אבל כשאני נכנס למשרד שלי לכתב מכתבים וכדומה, אני שומע במשרד קולות של בחורים, איך שהם רוקדים על השלחנות, הם קופצים, זורקים והופכים. הרבה פעמים אני רוצה לצאת אליהם ולצעק עליהם; אני חושב: 'מספיק, אין לי כבר כוח להשתוללויות שלהם'. אבל אחר כך אני נזכר בשנות הבחורות שלי, ספורים שונים שעשיתי כשהייתי בחור, איך שפעם קפצתי מחלון הישיבה וכו'. ואני חושב לעצמי: 'אם הייתי אז המגיד שעור שלי, האם הייתי מעניש את עצמי? בודאי שלא, כי אני יודע בתוכי שבאמת אני טוב, באמת אני לא אשם, רק הלכתי לישן מאחר, או שקמתי ברגע האחרון ולכן

לי: "כי אני לא יכול להיות בשום דבר בזמן, אם אני צריך להיות בתלמוד תורה בשעה תשע, אני מגיע בתשע ורבע, ולכן אני מרמה את עצמי, אני מכונן את השעון שלי קדימה ברבע שעה, וזה עוזר לי להגיע בשעה הנכונה".

אני גם זוכר כשהייתי ילד אצל ההורים שלי בבית, שהשעון הגדול שהיה תלוי על הקיר במטבח היה מכונן בעשר דקות קדימה, כי היה לנו סבתא שגרה בויליאמסבורג וההורים שלי גרים בבורו פארק, היינו נוסעים אליה הרבה, והיות ואמא שלי לא רצתה שנאחר לאוטובוס, היא כונה את השעון בעשר דקות קדימה, כדי שנחשב שזה כבר מאחר וכך נגיע לאוטובוס בזמן.

בהתחלה כשנהייתי מלמד החבר הזה אמר לי: "אני רואה שאתה בטבע אדם מאוד דיקן, אתה בא רבע או חצי שעה קדם לכל דבר, אז אני מאוד מבקש ממך שתרחם על הילדים המאחרים, שתדע, שבאמת הם גם רוצים להיות בזמן, רק הטבע שלהם פשוט לא נותן להם. הטבע שלי זה להגיע מאחר והמלמדים שלי היו צועקים עלי: 'אם זה היה טיול, גם היית קם מאחר?! למעשה התברר שהייתי מאחר לכל הטיולים, ועד היום אני מגיע מאחר לכל דבר'".

אם מחנכים את הילדים על הדרך הזאת; מצד אחד דורשים מהילדים דרך ארץ, אבל מצד שני זוכרים בלב פנימה שפכה הם ילדים, הם באמת רוצים להיות טובים, רק שהם עדין לא בוגרים, תהיה בעזרת השם יתברך הצלחה גדולה.

התנהגתי כן, אם כן מי אומר שהבחורים כן אשמים, אולי גם הם באמת טובים, רק הם פשוט הלכו לישן מאחר, או שקמו ברגע האחרון!

לרחם על ילדים שתמיד באים מאחר

אם יש בפתח ילד שתמיד בא מאחר, צריכים ללמד את הילד לבוא בזמן, אבל במקביל צריכים להסתפל על הילד בעין טובה, צריכים לדעת שהילד רוצה לבוא בזמן רק הוא פשוט מאחר בגלל הטבע שלו.

ישנם אנשים שהם מאוד מסודרים, דיקנים וחדים; הם מתחילים כל דבר בחצי שעה יותר מקדם מהשעה שקבעו. ביום רביעי הם כבר מתחילים עם ההכנות לשבת, ובליל בדיקת חמץ מנחים הקיטל, הגרטל והכפה הלבנה מוכנים לשמוש. ומצד שני ישנם אנשים שבאים אל כל דבר ברבע שעה יותר מאחר; הם נזכרים רק ביום ששי אחר הצהרים להתחיל להתכונן לשבת, ובחלק מהדברים הם נזכרים רק בליל שבת... אותם אנשים נזכרים בליל פסח כשהילדים שלהם אומרים: "קדש, כשהאבא חוזר מבית הכנסת, הוא לובש את הקיטל הלבן..." - 'אוי, איפה הקיטל שלי? השארתי את זה בבית הכנסת במוצאי יום כפור'...

יש לי חבר שהוא מלמד, שאלתי אותו מה השעה, והוא נותן מבט לשעון ואומר לי: "השעון מראה על שמונה וחצי, אבל באמת שהשעה עכשו רק שמונה ורבע, כי השעון שלי מכונן רבע שעה קדימה", שאלתי אותו: "למה כוננת את זה כך?" והוא ענה

איך אני גורם שהעבודה שלי עם הבחורים לא תרד לטמיון?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מגיד שיעור בישיבה קטנה בשעור ב' וברוך השם אני מאד מצליח עם הבחורים, אין אצלי דבר כזה שבחור לא יצית, הבחורים יודעים שאצלי אין חכמות, כל אחד קם לפנות בקר ועומד בזמני הלימוד, ומספיקים הרבה מאד.

לפנות בקר אנחנו לומדים שלחן ערוך, לפני הצהרנים לומדים גמרא בעיון, אחר הצהרנים לומדים שיעור בקיאות ובסדר שלישי לומדים ספרי חסידות.

מה שמפריע לי זה שכשהבחורים נכנסים לישיבה גדולה, ששם אין מסגרת כל כך קפדנית, הם מתרופפים, ואחר כך הם נופלים לגמרי וכל העבודה שלי הולכת לאבוד. אני לא יודע למה הישיבות היום כל כך רופפות, ולמה כל כך הרבה בחורים נושרים, אולי לראש הישיבה שמדבר הרבה לבחורים יש תשובה על כך?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ניצא, ז' כסליו, שנת ה'תשפ"א

לכבוד הרב ... שליט"א.

קבלתי את מכתבך.

תדברו אל התלמידים שלך מדברים שנוגעים לכל חיייהם ואז לא תתאכזבו; אם שמים דגש על דברים לא חשובים שבמילא לא יחזיקו מעמד - חבל על העבודה.

תכניסו בהם אהבה למצוות ומעשים טובים, אהבה להניח תפלין ואהבה לשמור שבת, אז הם כל החיים יניחו תפלין וישמרו שבת.

אם שמים דגש על ללבוש כובע בשעת האכילה, או ללכת כל היום עם חגורה וכדומה לזה - כל זמן שהבחורים עוד צעירים הם מציתים, אבל אחר כך לא נשאר מזה זכר.

אני לא מתערב איך תחנכו את תלמידים, לכל מקום יש את המנהגים שלו, כל המנהגים הם חשובים ויקרים אבל אי אפשר לעשות מטפל עיקר ומעיקר טפל; העקר צריך להשאיר עיקר, העקר הוא לדבר מהשם.

יומם ולילה צריכים המלמדים ומגידי השיעורים לדבר מאמונה, אמונה פשוטה, בלי חכמות וכלי פלפולים; להכניס בילדים אהבה לעשות את רצון הבורא, להחשיב כל נקודה טובה שעושים. ותראו שלא רק שהם לא יפלו, הם רק יעלו מעלה מעלה ויגדלו לצדיקים גדולים.

בלילה כשאתם לומדים אתם ספרי חסידות תספרו להם הרבה ספורי צדיקים. ידוע שהרב מצאנו זכותו יגן עלינו שאל פעם את המלמד של בניו אם הוא לומד אתם מוסר, המלמד ענה: "כן"; אז הוא שאל אותו: "איזה ספר מוסר אתה לומד אתם?" וענה: "חובת הלבבות", אמר לו הרב הקדוש מצאנו: "לא זאת התכונתי לשאול, שאלתי אם אתה לומד 'מוסר', אם אתה מספר להם ספורים מהרב הקדוש רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו ומאחזי הקדוש רבי זושא זכותו יגן עלינו; כי ספורי צדיקים מלהיבים את הלב להיות יהודי כשר.

גם צריכים לדבר אל בחורים הרבה חיזוק; רבי נתן אמר: "על כל כך מוסר שאומרים, צריכים לתת קערה מלאה התחזקות"; עוד אמר רבי נתן: "התעוררות שמגיעה ממוסר לא מחזיקה מעמד הרבה זמן, אבל התעוררות שיוצאת משיחת חיזוק - זה מחזיק מעמד הרבה זמן"; כשמדברים אל התלמידים, נותנים להם מוסר - צריכים הרבה לחזק אותם, שהם ירגישו שהשם אוהב

אותם, שהם ירגישו שהשם אתם, ואז הם לא יפלו, הם ישארו ביראת שמים. השם יעזר שתצליחו בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת ויצא תשפ"א)



האם אני יכול לדבר עם הילדים על דברים שאני עדיין לא אוהב בהם?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד ואני שומע את השיעורים של ראש הישיבה שליט"א שמאד עוזרים לי במשרה שלי, במיוחד אני מחזיק את נפשי בכל שבוע עם הגליון "שעורי חנוך", כל כך הרבה עצות והדרכות טובות בחנוך.

רציתי לשאול, היות והרגלתי את עצמי שאני אומר לילדים רק דברים שאני בעצמי עומד בהם, אבל זה יוצר לי בעיה בדברים מסוימים שאני צריך ללמד את הילדים, בעוד שאני בעצמי לא עושה אותם כראוי, ואני מרגיש רמאי אם אגיד להם לעשות משהו שאני לא עושה. לדגמא בשאני אומר להם מוסר שצריכים להתפלל במקום אחד ולא לטייל בשעת התפלה, שצריכים לשבת בדרך ארץ בשעת התפלה, מדברים עכשו אל השם יתברך, וכן הלאה; אבל בשעת מעשה אני יודע שאני עדיין לא אוהב שם, כמובן שבשאיני מתפלל עם הילדים, אני מתפלל לאט, אבל בשאני מתפלל בבקר בבית הכנסת, אין לי כל כך סבלנות לתפלה, אני מגיע מאוחר לתפלה ואני יוצא מקדם, ואני לא מסוגל להתרכז מאד בתפלה; אני יודע שזה לא בסדר, אבל מה לעשות שזו המציאות בנתיים.

בשאני מגיע לדבר עם הילדים לגבי התפילה, אני לא יודע איך לעשות את זה בצורה אמיתית; אולי לדבר בקול כמו לעצמי שבה צריכים להתפלל, והילדים יקשיבו? או שאגיד להם שאפילו שרואים אנשים מבוגרים מטיילים בשעת התפילה, זה רק בגלל הרגל רע,



אבל הדרך האמתית היא כן להתפלל במקום אחד?

אני מרגיש שאני צריך הדרכה על זה, כי זה לא רק בנושא של התפילה, זה מזדמן כל הזמן בכל ענין שאני צריך לחנך את הילדים לזה, אבל אני בעצמי רחוק מזה.

י"ש כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת יתרו, שובבי"ם, י"ט שבט, שנת ה'תשפ"ד

לכבוד ... גרו יאיר

תדבר הרבה אל הילדים על אמונה ועל תפילה, כן זה גם ישפיע עליך. רבינו אומר (לקיטת מוהר"ן חלק א', סימן קו) על ידי שמדברים יראת שמים, חיזוק ואמונה - לאחרים - זה פועל על האדם בעצמו, כמו שכתוב בפסוק (תהלים מא, ב): "אשרי משפיל אל דל", כשאדם שבור, אם לא יכול בעצמו לבוא לגדלות המחין, אם הוא לא יכול לחזק את עצמו ולהיות יהודי כשר, "עצה לזה שישפיל אחרים", העצה לזה שידבר אל אחרים, "ועל ידי זה נתעורר גם אצלו", ועל ידי שהוא מחזק את השני - הוא בעצמו מתחזק.

מלמד צריך בעקר הרבה סבלנות, כפי שאנו מוצאים בספור של רבי פרידא שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (ערוכין נד), לרבי פרידא היה תלמיד שלא הבין מה שלמדו אתו, היו צריכים לחזור ולומר ארבע

מאות פעם, רבי פרידא בסבלנותו הגדולה למד אתו פעם ועוד פעם עד ארבע מאות פעמים. פעם אחת רבי פרידא ראה שהתלמיד לא מבין אפילו אחרי ארבע מאות פעם, הוא שואל אותו: "האידנא מאי שנא",

מה שונה עכשו שאתה עדיין לא מבין? אומר התלמיד, אני לא מרפז, כי אני רואה שהרבי ממהר ללכת, ואני כל הזמן חושב שעכשו הרבי כבר הולך לעזוב אותי, אין לי רפז להבין, אמר לו רבי פרידא: "הב דעתך ואתני לך", תתרכז ואלמד אתך, "הדר תנא ליה ארבע מאה זימני", והוא למד אתו עוד פעם ארבע מאות פעמים, והוא זכה לחיות ארבע מאות שנה ולעולם הבא.

מלמד צריך עצבי ברזל לילדים, אחד שמתעצבן מילדים - אסור לו להיות מלמד, מלמד עצבני עלול לעשות את הילדים בעלי מומין לכל חיייהם רחמנא לצלן. מוהר"א ש מספר, יהודי הגיע אל הגאון הגדול רבי מאיר שפירא זכר צדיק לברכה להתיעץ האם להיות מלמד, שואל אותו הגאון: "מה עשית עד עכשו?" הוא אומר: "הייתי שוחט", הוא שואל אותו: "למה עזבת את זה?" הוא אומר: "פטרנו אותי כי אני לא נאמן", אומר לו רבי מאיר: "אל תהיה מלמד, אם לא הצלחת בשחיטת עגלים אתה רוצה ללכת לשחוט ילדים?!" רואים שבשכיל להיות

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת משפטים

תשפ"ד)



מדור חינוך הי

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(באדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו וזהו נפשכם -

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון אמונה (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com